

A Holdra ért a Luna-7

Moszkva (TASZSZ) A Luna-7 szovjet automata űrállomás magyar idő szerint csütörtök éjjel 23 óra 08 perc 24 másodperckor a Kepler-kráter felől nyugatra, a Viharok-tengerének térségében elérte a Hold felszínét.

Az űrállomás az október 5-i pályamódosítás után, a Hold közelébe kerülve, végrehajtotta a sima lezálláshoz szükséges műveletek nagy részét. Néhány műveletet az űrállomás nem a programnak megfelelően hajtott végre. Ezeket a műveleteket még jobban ki kell dolgozni.

Repülése során az űrállomás a további munkálatokhoz nagy mennyiségű gyakorlati adatot szolgáltatott. (MTI)

Javaslat a vietnami katonai akciók csökkentésére

Ruskkal tanácskozott Péter János

Washington (MTI). Kis Csaba, az MTI tudósítója jelenti:

Péter János külügyminiszter, aki az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyűlésének 20. ülészaka alkalmából tartózkodik New Yorkban, csütörtökön délután az Egyesült Államok ENSZ-küldöttségének székházában találkozott Dean Rusk amerikai külügyminiszterrel.

A találkozón részt vett Radványi János követ,

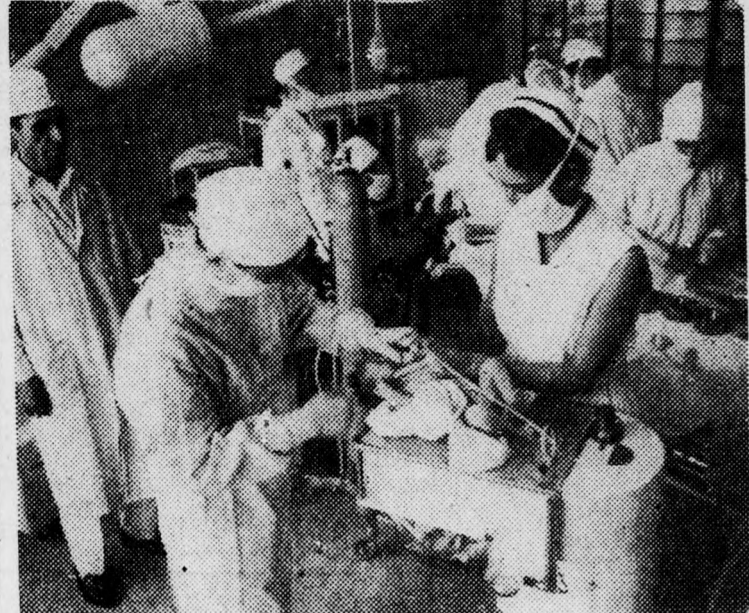
a washingtoni magyar követ-ség ideiglenes ügyvivője.

A két külügyminiszter megbeszélésén eszmecsere folyt az időszerű nemzetközi kérdésekről valamint a két ország viszonyának egyes problémáiról.

Péter János külügyminiszter a találkozást követően elmondotta a sajtó munkatársainak, hogy a tallákozó hasznos és megfelelő légkörű volt. A tárgyalás során érintették a vietnami problémát. „Lehetőleg jelenleg nemzetközi kérdések-

ről tárgyalni úgy, hogy Vietnámot ne említsük? — mondta, majd hangsúlyozta, véleménye szerint valahol és valamilyen módon meg kell kezdeni a katonai akciók csökkentését Vietnamban. Az első lépésként az Egyesült Államoknak meg kell szüntetnie a Vietnami Demokratikus Köztársaság elleni légitámadásokat. Ez — mondta a magyar külügyminiszter — megjavítaná az egész légkört, s hozzájárulhatna olyan helyek kialakításához, amelyben mód nyílhat tárgyalások megtartására. Addig azonban, amíg a bombázások folytatódnak, a tárgyalásokhoz vezető út nyilvánvalóan zárva marad.

Péter János az újságíróknak adott nyilatkozatában leszögezte, hogy a Magyar Népköztársaság kormányának tagjaként hazánk álláspontjának megismertetésére törekedett. Ez az álláspont azonban természetesen a Vietnami Demokratikus Köztársaság kormányának álláspontjának ismeretében alakult ki.

A csecsemő benuult légzését megindítják a magzatélesztő gép segítségével (MTI Foto — Kovács Sándor felv.)

A szülész orvosoknak világszerte nagy gondot okoz a terhességi vagy szülési rendellenesség folytán beállt csecsemő-álmál. A szegedi női klinika professzorának, dr. Szontágn Ferencnek a vezetésével dr. Szeredai Zoltán docens és Papp István gépész magzatélesztő gépet szerkesztett. Az újszülött csecsemő benuult tüdejébe a gép segítségével oxigén pumpálnak, s ily módon megindítják a csecsemő légzését. A klinika kísérleti gépét

idáig 140 esetben használták, s minden egyes alkalommal sikerült az újszülött életre kelteni. A Hódmezővásárhelyi Elektrofém Ktisz elkészítette e nagy jelentőségű találmány nullszériáját. 1965-ben 25 gép készült, míg a következő évben ötvenet adnak át a kórházaknak. A gép óriási jelentősége a hasonló célt szolgáló külföldi berendezésekkel szemben az, hogy egyszerű kezelésnek nem kell külön szakember.

Jól halad a betakarítás a megye állami gazdaságaiban

(Tudósítónk írja) A MEDŐSZ Hajdú-Bihar megyei Bizottsága pénteken

délelőtt tartotta meg kibővített választmányi ülését, melyen Pocsai István, megyei titkár ismertette az őszi mezőgazdasági munkák megyei helyzetét és a további feladatokat. Elmondotta, hogy a megye 1965-ös mezőgazdasági tervét teljesíti, sőt gabonatermésben túl is teljesítette. Az őszi betakarítási munkák jó elvégzése szükséges azonban ahhoz, hogy az eddigi eredményeket növeljék. A dolgozók jó teljesítményeit mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy kombájnosaink közül kettő az ország 10 legjobbja közé került.

Az őszi munkákról szólv elmondotta: a kukorica, rizs és cukorrépa betakarítása jó ütemben halad. Az állami gazdaságok 8774 holdról takarítják be a tengerit 9600 holdról pedig a fő vetésű silókukoricát. A gépi betakarítást a megyében 51,6 százalékban tervezték, és ha az időjárás kedvező lesz, ezt az eredményt el is tudják érni. Az elmúlt évben a berettyóújfalui és a hajdúszoboszlói gazdaságokban jó eredménnyel végződött a munka gépi betakarítása.

A kétműszakos munka szervezésénél jó eredmények születtek eddig a megyében. A traktorosok igazán kitettek magukért. Kiemelkedő eredményt ért el Szabó Sándor, a Hortobágyi Állami Gazdaságban, aki szeptember hónapban 504 munkafórát teljesített. A fizetése ezért 4356 Ft volt.

Elmondotta, hogy a balesetek száma emelkedett a megyében, tavaly ugyanezen idő alatt 119 baleset történt a mezőgazdaságban, most pedig 134. A munkavédelmi őrsegnek tehát fontos feladata van az elkövetkező időben, különösen az éjszakai munkákban, jobban vigyázzanak a baleseti előírások megtartására.

Végezetül a kibővített választmány elfogadta Pocsai István megyei titkár javaslatát arról, hogy minden szakszervezeti alapszervezet tárgyalja meg a következő ülésén az őszi betakarítással, valamint a nevelési és kulturális feladatokkal kapcsolatos kérdéseket.

- Gyorsabb átképzés
- ésszerűsítések
- minőségjavítás
- anyagtakarékosság

MI ÚJSÁG A SZALAG- ÉS ZSINÓRGYÁR DEBRECENI ÜZEMÉBEN?

1964-ben új üzemszakkal bővült a Szalag- és Zsinórgyár debreceni üzeme. Sok új dolgozó került az üzembe, és átképzés útján ismerkedett meg a szöves tudományával, a szalaggyártás műhelytitkaival.

Az átképzés nem kis gondot jelentett a vállalat vezetőknek. Különösen eleinte sok anyag ment kárba. 1965 elején intézkedési tervet dolgoztak ki a gyárban, mely arra is vonatkozott: hogyan lehet csökkenteni a selejtet, a hulladékot. Az intézkedési tervben az üzem műszaki vezetői vállalták; meggyorsítják az új dolgozók szakmai átképzését, hogy mielőbb gyakorlott, teljes értékű munkásává váljanak az üzemnek. Vállalták azt is, hogy a fonalhulladék mennyiségét és a készáru selejtjét csökkentik. Éves szinten több mint száz ezer forint értékű megtakarítást érnek el.

A régi üzemszakkal is sokféle elgondolás született az anyaggal való takarékosagra. Új módszerek alkalmazása, ésszerű eljárások bevezetése segíti az anyagtakarékosságot, több olyan kísérlet, mely az előző évek termelési tapasztalataiból adódott. Ilyen többek között az az új eljárás is, melynek lényege: a műselyem-adajszáló és taft szalagokat nem festés után, hanem festés előtt szövik. Ha ugyanis az anyag már festve van, ellenálló képessége csökken, könnyebben szakad, több hulladék képződik. Az új elgondolás szerint előbb feldolgozzák az anyagot, s aztán festik be. Így sokkal kevesebb anyag megy veszendőbe. Az üzemben már folynak a kísérletek ezzel a módszerrel, s ha már ez évben sikerül nagyobb mértékben is alkalmazni, az előzetes kalkuláció szerint

ez éves szinten körülbelül 50 000 forint megtakarítást jelent.

Az anyagtakarékosságot szolgálja az a már bevezetett új eljárás is, mely a selyemszövedéiben jelent megtakarítást. Eddig itt az alapanyagot 500 méteres láncokban dolgozták fel, s ez azt jelentette: minden 500 méter „lán” újra kellett állítani az anyagot a géphe. A beállítás szükségesszerűen hulladékképződéssel jár. Ezután 100 méteresek lesznek a láncok, s így a szükségszerűen képződő hulladék mennyisége a felére csökken. Jelentős változás az is, hogy az eddig használt 60/1-es fonal helyett 150-es viszkózafonalat használnak a batiz szalagok feldolgozásánál. A viszkózafonalnak sokkal előnyösebb tulajdonságai vannak, mint a 60/1-es anyagnak: lein szakadozik annyira, s nem utolsósorban olcsóbb is. Alkalmazásával éves szinten mintegy 40 000 forintot takarítanak meg.

Az exportáruknál az alapanyag minőségével nincs különösebb baj, ennél kevés hulladék képződik. Itt a legfontosabb a minőség állandó javítása, a selejt megelőzése. A feldolgozandó anyag kilónkénti értéke eléri a 240 forintot, s így a selejt miatt keletkező anyagi kár értéke jelentős. Ezt tekintve tették meg a gyárban működő brigádok felajánlásait is. A Kossuth brigád tagjai vállalták: állandó minőségi őrjáratot akadályozzák meg a selejtet, s egymás állandó segítségével is javítják az exportáruknak minőségét.

Az intézkedési terv és a brigádok vállalásai éves szinten érvényesek. Most még nem lehet pontosan kimutatni: a vállalások forintértékben eddig milyen eredményt

hoztak. Az első félév azt mutatja: nagy szerepe volt a vállalatoknak, új intézkedéseknek, újításoknak az anyagtakarékosság kedvező alakulásában, az önköltségek csökkentésében. A gyár féléves tervét 105,9 százalékra teljesítette, s az önköltség 5,1 százalékkal csökkent. A harmadik negyedévben sikerült még tovább fokozni az eredményeket, így az anyagtakarékosságot is. A betanított dolgozók jelenlegi szaktudása, a bevezetett ésszerűsítések, újítások eredményei, a kísérletek biztató sikerei alapján a gyár vezetői és dolgozói biznak abban, hogy év végéig még tovább fokozhatják az anyaggal való takarékoságot, az önköltségek csökkentését.

V. M.

Hazaérkezett Jugoszláviából néphadseregünk küldöttsége

A magyar katonai küldöttség, amely Czinege Lajos vezérrezdes, honvédelmi miniszter vezetésével Ivan Gosnjak hadserégtábornok, a jugoszláv fegyveres erők helyettes főparancsnokának, nemzetvédelmi miniszternek meghívására hivatalos baráti látogatást tett Jugoszláviában — pénteken a kora esti órákban visszaérkezett Budapestre. A delegációt a Feriegyi repülőtérén Fehér Lajos,

az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, dr. Korom Mihály, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, Köteles Jenő altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, Bojti János külügyminiszter-helyettes, Rónai Rudolf, a közlekedés- és postaügyi miniszter helyettese, továbbá néphadseregünk tábornoki és parancsnoki karának számos tagja fogadta. (MTI)

Gazdag programmal indul az új népművelési évad a hajdúnánási művelődési házban

házi előadások iránt is. A debreceni Csokonai Színház művészei lépnek majd fel Nánáson. Színházberletből szintén 250-et vásároltak eddig.

Két érdekes ismeretterjesztő előadásorozat is megkezdődik még ebben a hónapban. A szülői akadémiájának előadásait, foglalkozásait a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Pedagógiai Intézetének oktatói tartják majd. A hat előadásból álló sorozat megismerteti a szülőket a legfontosabb pedagógiai alapfogalmakkal, az iskolás- gyermekek életkori sajátosságai.

A másik előadásorozat művészettörténeti jellegű lesz. A TIT rendezésében meginduló ismeretterjesztő sorozat keretében a Hajdú-Bihar megyei Tanács Tervezőirodájának munkatársai, debreceni festők, népi iparművészek és a debreceni Déry Múzeum munkatársai ismertetik meg az érdeklődőket a különböző művészeti irányzatokkal, alkotásokkal.

Megkezdtek újabb működésüket a művelődési ház különböző szakkörei is. Az irodal-

mi, képzőművészeti és film-szakkör mellett a társasági táncklub valamint az ifjúsági tánczenekar is munkához látott. Tartalmasak, változatosak a művelődési ház távlati tervei is. Hajdúnánáson rendezik meg a későbbiek folyamán az őszi megyei könyvhét ünnepélyes megnyitóját. Számos író-olvasó találkozó teszi majd változatosabbá, színesebbé a könyvhétet.

Nagy feladatot jelent a művelődési ház dolgozóinak a mezőgazdasági műszaki hét megrendezése. Erre a rendezvényre ugyan csak februárban kerül sor, de már most megkezdik az előkészítést. Közvélemény-kutatást indítanak a hajdúnánási mezőgazdasági szakemberek körében, s annak alapján döntenek a hét programjáról. A mezőgazdasági szakembereket legjobban érdeklő kérdésekről a Debreceni Agrártudományi Főiskola oktatói tartanak majd előadásokat. Ezenkívül kiállításokat is terveznek a korszerű mezőgazdaság követelményeinek és eredményeinek szemléltetésére.

M. I.

Még egy héttig tart az ENSZ-ben az általános vita

New York. (MTI) Az Egyesült Nemzetek közgyűlésének 20. ülészakán még egy héttig tart az általános politikai vita, amelyet a jövő hét péntekjén zárnak be. A vitában eddig mintegy felszáz ország küldötte kapott szót,

s a hátra levő napokban még igen sok felszólalás várható. Péntekre nyolc ország küldöttsége jelentkezett felszólalásra. A délelőtti ülésen hangzott el Cornelius Manescu román külügyminiszter beszéde.

hibás, bekezdés, palack, záró, akáskánál, munká, ében az, is fe, érkezett, aközva, csak az, e bred, ott a, ele tej, zöveg: stván, k hagy-, t, teti, vezetői, gépjár-, folyam-, lkeztek, vizsga, majd a, etői ki-

Húsz éve alakult meg a Szakszervezeti Világszövetség Nagygyűlés Varsóban

Varsó (MTI) Pénteken délután a varsói Kultúra és Tudomány Palotája kongresszusi termében ünnepi nagygyűlést tartottak az SZVSZ megalakításának huszadik évfordulója és a 6. szakszervezeti világgongresszus megnyitása alkalmából.

Az ünnepi nagygyűlés előnököségében helyet foglaltak a nemzetközi szakszervezeti mozgalom vezetői, köztük a magyar szakszervezeti központi bizottság vezetője, Gáspár Sándor, a SZOT főtitkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja. Ott volt az előnököségben Zenon Kliszko és Eugeniusz Szyr, a LEMP Politikai Bizottságának tagja.

Az ünnepi nagygyűlést Ignacy Loga-Sowinski, a Lengyel Szakszervezeti Szövetség Központi Tanácsa elnökségének elnöke nyitotta meg.

Az ünnepi nagygyűlést, amely egyben a 6. szakszervezeti világgongresszus megnyitása is volt, a lengyel szakszervezeti művészek előadásai követték. A kongresszus érdemi munkáját szombaton délelőtt 10 óráig a lengyel országgyűlés üléstermében kezdi meg. (MTI)

Az amerikai hadsereg nyugténemet gyártmányú mérgezőgázt használ Vietnamban

Moszkva (MTI) A dél-vietnami „Felszabadítás” hírügynökség közlése szerint az amerikaiak az utolsó négy év alatt kétszázszor használtak Dél-Vietnamban mérgező anyagokat. A bevett mérgezőgázok — amint a Moszkvában megjelenő Szovjetszkaja Rosszija rámutat — jelenleg részben nyugatnémet eredetűek.

Az amerikai vegyhadtest és a németek együttműködése 1945-re nyúlik vissza. Ekkor az Egyesült Államok nyugat-németországi főbiztosa az I. G. Farbenindustrie-hoz tartozó Bayer A. G. vezető vegyészét Kranzberg-Taunusban, az ott létesített „tudóságerben” helyezte el. Az itt internált németeket az amerikaiak a mérgező anyagok vegyi összetételének és gyártása technológiájának közlése ellenében csakhamar szabadon bocsátották. Az alku mindkét fél számára előnyösnek bizonyult.

A megszálló hatóságok segítségével a Bayer céget helyreállították, vállalatát újraépítették, visszavették a régi vegyszereket, köztük a Schrodert, az „idegbénító gázok atyját”. A cég igazgatótanácsa úgy döntött, hogy Kansas Cityben felállítják a Bayer leányvállalatát. Ennek szakemberei ismét szoros együttműködnek az amerikai hadsereg vegyi hadtestjének kutatóközpontjaival.

Az amerikaiak — írja a szovjet lap — széleskörűen felhasználják a nyugatnémet

tektől megvásárolt vagy a nyugatnémet szabadalmak alapján gyártott mérgező anyagokat. Sőt a nyugatnémet vegyipari cégek saját berendezéseiket állították fel Dél-Vietnamban mérgező anyagok gyártására. (MTI)

AMERIKAI RAKÉTAELŐVÁLLÁSOK DÉL-VIETNAMBAN

Hanoi. (MTI) Az amerikai agresszorok rakétaelövőállásokat építenek dél-vietnami támaszpontjaikon, így Tan Son Nhutnál, Bien Hoánál, és Qui Nonnál.

A Hanoiól érkezett hírek szerint — amelyeket a TASZSZ New York-i tudósítási ügynöksége ismertet — a Hawk típusú rakéták számára épülő kiövellőállások a 97. tüzérségi alakulat két zászlóaljának kezelésében lesznek. E két zászlóalj szeptemberben érkezett Dél-Vietnamba.

A vietnami néphadsereg főparancsnokának összehívott tanácsa pénteken egyenesen tiltakozott a nemzetközi ellenőrzés és felügyelő bizottságnál az amerikai agresszorok újabb katonai lépéseiről.

Kommunistaellenes provokációk Indonéziában

Felgyújtották az IKP djakartai székházát

Djakarta (Reuter). A nyugati hírügynökségek Indonéziából keltezték jelentéseiket arról tanúskodnak, hogy a kommunizmus és a nacionalizmus nem hallgattak Sukarno és most az egységfelhívására, és most az országban kommunistaellenes hullám csap át.

Pénteken reggel Szumátra szigetén a nacionalisták és muzulmánok több helyen is tüntetéseket tartottak, gyűléseket követelték a hárommillió tagot számláló Indonéz Kommunista Párt betiltását.

Djakartában a sportstadionban — mint az indonéz rádió jelentette — félmillió tömeggyűlést hívtak össze a kommunistaellenesség jelzéséül. A gyűlést 44 politikai párt szervezte. A felszólalók a szeptember 30-án lezajlott eseményekért a kommunista párt vezetőit, s követelték a kommunista miniszterek leváltását.

Néhány órával később több ezer felgyújtott nacionalista fiatal megrohmozta és felgyújtotta az Indonéz Kommunista Párt székházát. A székházhoz vezető utcákat a katonaság lezárta, de a gyújtogatónak nem állta útját, hagyta, hogy a csöcsélek az épületet porig égesse.

A tüntető suhanok körében ordították: „Oszlassák fel az Indonéz Kommunista Pártot!” „Öljük meg Aiditot!”

Az UPI jelentéséből kitűnik, hogy jobboldali vezetőknek engedelmessé katonák nemhogy nem avatkoztak be a tüntetésbe, hanem lelkesen paroláztak is a tüntetőkkel. A csöcsélek ezután az amerikai nagykövetség épülete elé vonult, és az Egyesült Államokat elítelte.

A Reuter hírügynökség megbízható forrásokra hivatkozva azt jelenti, hogy az indonéz katonaság hajtóvadászatot indított a kommunista ellen, és pénteken Djakartában kétszáz kommunista hirturcoltak el. A városban olyan hírek terjedtek el, hogy több kommunista rög-tüntető bíróság elé állították, és kivégezték. A híreket hivatalos helyen nem erősítették meg.

Szirmai István előadása

Az MSZMP Budapesti Bizottságának előadássorozata keretében Szirmai István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára pénteken Ideológiai és kulturális életünk időszerű kérdései címmel előadást tartott. (MTI)

Újból összeül a Biztonsági Tanács a kasmíri viszály ügyében

New York (MTI). Az India és Pakisztán között kibombant kasmíri viszály rendezésének problémája továbbra is a nagyhatalmak diplomáciai tevékenységének középpontjában áll.

Az AFP hírügynökség tudósításának értesülése szerint Goldberg amerikai, Fedorenko szovjet, Savdoux francia és Lord Caradon angol ENSZ-főmegbízott csütörtökön este zárt ajtók mögött tanácskozott a kasmíri konfliktus különféle vonatkozásairól, többek között az ENSZ-megfigyelők tevékenységével járó kiadások

pénzügyi fedezetének kérdéséről. Noha a zárkórú tanácskozárol nem állnak rendelkezésre értesülések, úgy tudjuk, hogy a jövő héten ismét összehívják a Biztonsági Tanácsot Kasmír ügyében.

Az AFP tudósítása szerint Új-Delhiben térképeket hoztak nyilvánosságra, amelyek szerint India 1850 négyzetkilométernyi pakisztáni területet foglalt el a harcok megkezdése óta. Ezzel szemben Pakisztán csak 525 négyzetkilométernyi, indiai területet mondhat magának.

Bombay. (MTI) Pénteken a tűzszüneti vonal közelében újabb csatározások folytak indiai és pakisztáni csapatok között. Az egymásnak ellentmondó közleményekben a szembenálló felek egymást vádolják a tűzszüneti megállapodás megszegésével.

Sasztří indiai miniszterelnök a Blitz című hetilapnak adott nyilatkozatában a többi között foglalkozott azzal, hogy a nagyhatalmak miként foglaltak állást a kasmíri vitában. Rámutatott arra, hogy „Nagy-Britannia magatartása országos felháborodást keltett” majd kifejezte azt a reményét, hogy a brit kormány változtat eddigi politikáján. A miniszterelnök megjegyezte, hogy „Amerika magatartása valamivel jobb az angolokénál”. Hangsúlyozta végül, hogy

a Szovjetunió állásfoglalása segítette Indiát és a béke ügyét.

Az AFP párizsi jelentése szerint Bhutto pakisztáni külügyminiszter, úton New York felé, Párizsban nyilatkozott a kasmíri kérdéstről, és utalt kormányának arra az ismert álláspontjára, hogy ennek a kérdésnek a megoldását csak az önmeghatározás megadása jelentheti.

Változás vagy újabb manőver?

Brit nyilatkozat az atlanti nukleáris haderő terve ellen

Köves Tibor, az MTI londoni tudósítója jelenti: Londoni diplomáciai körökben nagy feltűnést keltett Stewart külügyminiszternek az

az utalása, hogy a brit kormány esetleg hajlandó elejtene az atlanti nukleáris haderő (ANF) létrehozására vonatkozó javaslatát, ha ez elősegítené a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozására kötendő kelet-nyugati megállapodást.

A brit külügyminiszter, aki csütörtökön szökött fel az ENSZ közgyűlésében, ezt követően egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy a munkáspárti kormány sohasem helyeselte a multilaterális atomhaderő (MLF) létrehozását, de támogatta az ANF-tervet. „Most azonban — mondotta Stewart — meg kell fontolnunk, vajon az ANF és az ANF vagy bármely más hasonló tervezet — anélkül, hogy a NATO-t lényegesen erősítené — nem támaszt-e akadályt a Kelet-Európával való megértés útjába.”

Amikor a külügyminisztert megkérdezték, vajon kormánya az ANF-terv elejtésével foglalkozik-e, Stewart ezt válaszolta: „ez olyan kérdés, amit fel kell tenni magunknak a szövetségeseinkkel folytatandó konzultáció során”.

Laszások előtt nem hivatalosan azt terjesztették, hogy a Wilson-kormánynak tekintet kell lennie Willy Brandt szociáldemokrata kancellárjelölt „kényes helyzetére”, de a választások lezajlása után London „rugalmasabb” álláspontra helyezkedhet a nukleáris kérdésekben.

Londonban aláhúzzák, hogy Stewart csütörtöki nyilatkozatára Gromiko szovjet külügyminiszterrel való találkozásának előestéjén került sor.

Angol politikai megfigyelők körében egyelőre találgatások tárgya, vajon Stewart nyilatkozata a brit kormánypolitika tényleges módosulását jelzi-e, vagy csupán „a növekedési szabadság” akarja kiszélesíteni mind NATO-partnerei, mind pedig a varsói hatalmak irányában. (MTI)

lően az árucseré-forgalom további mindkét oldalú emelkedését irányozza elő.

Magyarország elsősorban acélszövedéket, hengerelt árut, izzólampákat, gyógyszerkészítményeket, textilárúkat és különböző könnyűipari termékeket szállít Dániának, ahonnan főleg halfilét, halkonzerveket, különböző gépeket, műszereket és vegyi anyagokat vásárol. (MTI)

Magyar—dán árucseré-forgalmi jegyzőkönyvet írtak alá

A Magyarországi és Dánia közötti érvényben levő hosszulejárati kereskedelmi megállapodás alapján Budapesten folytatott vegyesbizottsági tárgyalások után pénteken a Külkereskedelmi Minisztériumban jegyzőkönyvet írtak alá, amely a két ország 1966. évi árucseré-forgalmát szabályozza. A jegyzőkönyv az utóbbi időszakban végbement kedvező fejlődésnek megfelelően az árucseré-forgalom további mindkét oldalú emelkedését irányozza elő.

Ülést tartott a biharkeresztesi járási nótanács

a biharkeresztesi járási nótanács

Csütörtökön, október 7-én egésznapos tanácskozást tartott a biharkeresztesi járási nótanács. A kibővített ülésen megjelent Fazekas Sándorné, a megyei pártbizottság tagja, a megyei nótanács titkára, Turgonyi Júlia, a Magyar Nők Országos Tanácsa művelődési osztályvezetője, a járási párt- és nécsvezetők, a nótanács tagjai és a községi titkárok.

A járási nótanács munkáját, eddigi tevékenységéről az új őszi, téli feladatokról Kormány Sándorné járási titkár tájékoztatta a résztvevőket. A beszámoló után igen aktív vita alakult ki. A nótanács tagjai és több községi titkár, sok természetközvetkezeti problémát felvetettek, s a tész-nöbízottság munkájának javítására az asszonyok művelődési lehetőségeinek kiszélesítésére hasznos javaslatokat és megfigyeléseket tettek.

A tanácskozás végén megválasztották az október végén tartandó megyei küldötttervezet tizennégy részvevőjét.

Röviden

BONN. Nyugat-Németországban Weserbezland térségében agresszív hadgyakorlatot tartanak az őszi „Double deal”-terv keretében. A hadgyakorlaton mintegy tizenháromezer nyugatnémet, angol, dán és belga katona vesz részt.

NEW YORK. Hivatalos adatok szerint az Amerikai Egyesült Államokban a munkanélküliek száma szeptemberben meghaladta a 2 875 000 főt.

PÁRIZS. Párizsban megnyílt a nemzetközi autózsalon — húsz ország nyolcvan autógyára mintegy 850 gépkocsitípust mutat be.

BUDAPEST. Chilébe utazott Orbán László, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a KB osztályvezetője, aki az MSZMP képviseletében részt vesz a Chilei Kommunista Párt 13. kongresszusán.

MONTEVIDEO. Csütörtökön éjjel Uruguay fővárosában röviddel a rendkívüli állapot elrendelése után az egyetemi diákság tüntetést rendezett. A rendkívüli állapotot a bér-csökkenések miatti esetleges általános sztrájkra tekintettel hirdették ki. A diákság közpárral fogadta a rendőrokt.

WASHINGTON. Johnson amerikai elnök csütörtökön este epuműtetre befeküdt a Bethesda haditengerészeti kórházba. Pénteken az operációt sikeresen végrehajtották.

HONEFOSS. Huszonkét ország 42 szántóajónokának részvételével pénteken megkezdődött Norvégiaiban a 13. szántási világbajnokság.

NEW YORK. Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter csütörtökön a szovjet ENSZ-képviselet szálláshelyén fogadást adott Fanfaninak, az ENSZ-közgyűlés 20. ülészakka elnökének tiszteletére.

BUDAPEST. A Belügyminisztérium szervei tiltott határáteltes előkészítéséhez NDK-beli állampolgároknak nyújtott segítség büntette miatt előzetes letartóztatásba helyezte Karl Heinz Weidler nyugatnémet állampolgár, wenheimi lakost. Az ügyben a vizsgálat megkezdődött.

RÓMA. Három napi vita után pénteken Velencében befejeződött az európai kulturális társaság közgyűlése. A közgyűlésen Európa különböző országaiból szávoztenen vettek részt. Magyarországot Kardos Tibor egyetemi tanár és Hubay Miklós képviselte. A vitában a többi között fel-szólt Kardos Tibor, aki kölcsönös megértés szükségességéről beszélt, s különösen a magyar kultúra tapasztalatait méltatta.

MOSZKVA. A Szovjetis Hejmland című, jidis nyelven megjelenő moszkvai folyóirat közli, hogy a kijevi városi tanács határozata alapján emlékműt állítanak a fasizmus áldozatainak a Babij Jar elnevezésű hegyen. A park bejáratánál lesz az emlékmű, ott, ahol a hitleristák tömegével gyilkolták le a békes lakosokat: ukránokat, zsidókat és oroszokat. Pályázatot hirdettek az emlékmű megtervezésére.

SZÓFIA. Szófiában pénteken nagygyűlést tartottak a Kommunista Internacionálé 7. kongresszusának 30. évfordulója alkalmából. Beszédet mondott Sztajkov, a Bolgár Kommunista Párt politikai bizottságának tagja.

PHENJAN. Pénteken a koreai fegyverszüneti bizottság ülésén a koreai-kínai fel-erélyes tiltakozását jelentette be, amiatt, hogy az amerikaiak atomtöltetű lövedékekkel is el-látható, 8 hüvelyk űrméretű ágyukat szállítanak Dél-Koreába, és adnak át a dél-koreai hadseregnek.

A Hajdu-sábjain tö-már az a-lyekben a-társulások-mondják-észrevétele-ket a mez-sával köz-vezetők, sz-E cikk k-rece-ni jár-tevékenység-ről és néf-tőségről sz-Járásunk-helyzetét -keze-ti ter-ziót — m-litja az a-melészöve-t melészöve-t

Az eddi-egyértelmű-kooperáció-ko-szágosság-ko-szág hata-nézetet-adottságain-geinkhez-módon a-működés-t-vel gondol-zunk.

Szűkebb-vezetkezé-szövetkeze-tározott ter-be-n — sa-vel, munk-számolás-szólását ért-lások fejle-tekintjük, az-onban a-sabban a-tozónak é-közös-egymást s-ciókat is, toz-nak a t-elmű fog-lyek jelen-gazdaságos-fokozását-előiskolált-értelmezés-Sajnos, a-velt társu-nek jársu-nek fenteb-De a me-együttműk-említésre-lunk is ta-

Együttm-üködnek-teink a-velünk ha-ságokkal, já-ban — rése alap-ge nyújta-dasági ko-bágyi A-határos-megvan a-hogy kasz-laljanak-tól és ez-mánymér-l-fütermes-nem közb-daságnak-

Ezt az-hetőségün-lehetne és-ni különö-gény nag-újvárosi-Állami ga-kaptunk a-pillang-karításáh-szárításáh-

Az egy-bőző forr-teink köz-Elégge-termelősz-és mu-mogatják-ge nyúit-ke-trészek-egymás-sában is-helyzetk-kooperáci-menően a-és géplav-megtalálh-előidézi, s- sok mind-lenére is-ró-cseprő-pokiz. he-

A szövetkezeti társulások nagyobb életszínvonalat biztosítanak

A Hajdú-Bihari Napló hátsóoldali oldalán több hét óta tart már az a hasznos vita, amelyekben a termelőszövetkezeti társulásokkal kapcsolatban mondják el véleményüket, észrevételeiket, elképzeléseiket a mezőgazdaság irányításával közvetlenül foglalkozó vezetők, szakemberek.

E cikk kapcsán most a debreceni járásnak ilyen jellegű tevékenységéről, tapasztalatairól és néhány további lehetőségről szeretnénk beszélni.

Járásunk mezőgazdasági helyzetét — s benne a szövetkezeti társulást és kooperációt — meglehetősen bonyolítja az a tény, hogy 47 termelőszövetkezetünk és 5 termelőszövetkezeti csoportunk

gazdasági adottsága igen különböző. Már a talajadottságok is (feketeföld, barnahomok, futóhomok) a nagyfokú differenciáltságot igénylik a járási vezetésétől, nem is szólva az egyéb — szubjektív és objektív — körülményekről. Még néhány évig a megszilárdítás köti le irányító energiáink jelentős részét. Mindemellett a szövetkezeti társulásokhoz elengedhetetlenül szükséges személyi és tárgyi feltételeink is kedvezőtlenebbek. Ez azonban nem téríthet el bennünket attól, hogy a szövetkezeti társulásban, kooperációban meglévő lehetőségeinket ne használjuk ki már a jelenben is.

gádjaink ugyanis rendszeresen ellátják a saját feladataikat és más szövetkezetek építő ipari munkáinak is egy jelentős részét. Az építő társulásra — megítélésünk szerint — a jövőben a felújítások, tatarozások előtérbe kerülésével is nagy szükség lesz, ezért mi sem mondunk le a szövetkezetek közötti építő társulás létrehozásáról. Most úgy látjuk, hogy erre Hajdúhadházon nyílik először lehetőség.

Szövetkezeteink közötti együttműködésnek tekinthetjük azt is, hogy egyes szakmunkás-tanfolyamot (öntözési, kertészeti és egyéb) szövetkezetek közösen rendeznek meg. Erre a hallgatói létszám és az előadó biztosítása szempontjából van szükség. De az együttműködés egyik formájának tartjuk azt is, hogy szövetkezeteink egy része együttesen alkalmaz jogászt. Eddig 3 jogi szakember alkalmazására került sor járásunkban, akik 5-7 tisztségük által közösen biztosított illetmény ellenében. Feladatuknak szántuk a szövetkezetek külső jogi képviseletét, fokozottabb jogi védelme mellett a tisz-en belüli jogrend biztosítását és vele együtt a tisz-demokrácia, valamint a társadalmi tulajdon védelme erősítését. E két utóbbi együttműködési forma közvetlenül nem szolgálja a termelés és gazdaságosság javítását, de közvetett formában igen, ezért idevalónak éreztük.

Járásunk területén még az Állami Erdőgazdasággal van együttműködése szövetkezeteknek erdőterületük hasznosítására. E kapcsolatot rendelkezése szabályozzák.

A továbbiakban arról kívánnék néhány szót szólni, hogy a fentebb már vázolt néhány lehetőségen kívül milyen társulási lehetőséget látunk mi járásunk szövetkezeti részére közelebbi és távolabbi perspektívában. Közelebbi megoldásra váró társulási lehetőségek a Hortobágy-Daragsán levő 200 hold legelőnkön juh-legeltető társulás létrehozása közös juhállománnyal.

Társulás formájában szeretnénk megoldani szövetkezetek egy részénél a belvízvédelmet és a belvizek hasznosítását. Ennek előmunkálatai már

megkezdődtek. Gazdaságossági számítások igazolják a társulás indokoltságát. Az alsónyírvízi társulás 9 községünk, a kálló-derecskei társulás 3 községünk szövetkezeteit fogja érinteni.

Minél gazdaságosabb szüretelés

Távolabbi perspektívában feltétlenül társulási formát igényel szövetkezeteinktől a termőre forduló szőlőgyümölcs telepítések termelésének minél gazdaságosabb szüretelése, tartósítása, csomagolása, feldolgozása, ártalása. A telepítések volumene nem teszi azt lehetővé, hogy szövetkezetként épüljenek ehhez járulékos beruházások (pincek, tároló- és csomagoló helyiségek, feldolgozó üzemek), ezért a közetenként kialakított társulásokkal kell ezt a problémánkat is megoldani Hajdúhadháza, Nyírábrány és Hajdúszámson központtal. Távolabbi perspektívában nem kisebb jelentőségű az előbbinél a fekete földön megvalósítandó öntözési társulás sem, amely azonban még függvénye a Brassó-éri öntözőrendszer megépítésének. Reméljük, hogy népgazdaságunk erőforrásai ennek mielőbbi megvalósítását is lehetővé teszik. Ez esetben balmazújvárosi szövetkezeteink hajdúböszörményi szövetkezetekkel szükséges együttműködési társulást létrehozni a minél jobb hasznosulás érdekében.

A debreceni járás szövetkezetei meglévő együttműködési formáinak, a közelebbi és távolabbi társulási lehetőségeinek felsorolásánál nem a teljességre törekedtem. Sorolhatnánk ezeket tovább is, főleg ami a lehetőséget illeti. Azonban a fő gondunkat a jelenben még a gyenge szövetkezeteink megszilárdítása jelenti, hogy ezzel is minél biztonságosabb alapot teremtsünk a nagyobb termelési eredményeket biztosító szövetkezeti társulásoknak, ezen keresztül pedig minél magasabb életszínvonalat szövetkezeteink dolgozó parasztságának.

Szathmári Károly,
a Debreceni Járási Tanács
vb-elnöke

Nagyhegyesi gondok

1.

Háromszáz új házból áll Nagyhegyes. A felszabadulás után vált önálló községgé. Emlékszem, hogy gyermekkoromban tanyavilág volt a mai település helyén. Sár, poros utak jellemezték ezt a tájat. Az itt élő emberek többsége a környező uradalmakban dolgozott, keverte meg a kenyéret. 21 évvel ezelőtt még uradalmi cselédek éltek e vidéken, most pedig szövetkezeti közösségek, önálló, boldogságukért küzdő emberek.

Megszépült az a vidék, csinos családi otthonok, mozi, művelődési otthon, orvosi rendelő, könyvtár, tanyai kollégium, modern üzlet sor hívja fel magára a figyelmet. 750 szövetkezeti család él és dolgozik a 4 község gazdaságában. Az emberek sokkal jobban élnek mint korábban.

Mégis van gondja a község lakóinak. Melyek ezek a gondok? Vegyük elsőként a szövetkezetek több éves problémáját: a cukorrépa mázsalását. A nagyhegyesi mezőgazdasági üzemek 440 holdon termelnek cukorrépat. Az idén — a becslések szerint — 200 mázsa termésszállagra számítanak holdanként. Augusztus 27 óta folyik e fontos ipari növény szállítása és átvétele. A 4 tonnás kis hídmerleg korcszerűen és ráfizetés ott,

ahol nagy területen termelik a cukorrépat. Miért? Egy szerű a válasz. Azért, mert a szállító járművek csak a hídmerleg teljesítményéhez mérten szállíthatják a termést. Ez azt jelenti, hogy fél fuvarral járnak a zeton vontatta pótkocsik. Ezáltal nincs kihasználva a gépi kapacitás és a napi 4 forduló helyett nyolcszor kell megtenni az utat az átvevőhelyig. Ez többletkiadást jelent a szövetkezetnek. A község vezetői kiszámították, hogy 2 hónap alatt (a cukorrépa átvétele idején) mintegy 60 000 forintot fizetnek rá a termelőszövetkezetek e napi négyeszeri „főlöszleges” fordulóra. S nem is szólva arról, ezt még tetézi az is, hogy a vonatokat, körülményes szállítás nagymértékben lassítja a betakarítást, késlelteti a szántást, vetést.

Évek óta már több szervhez fordult segítségért a Nagyhegyesi Községi Tanács Végrehajtó Bizottsága. De még mindig a 4 tonnás hídmerleg veszik át a cukorrépat. Pedig... a 60 000 forintos ráfizetésből majdnem kitalne egy új 10 tonnás hídmerleg ára. (Nem számítva a korábbi évek költségeit is.)

Erre lenne szüksége a nagyhegyesi 4 termelőszövetkezetnek.

2.

Rendkívül rossz, farszto és körülményes a közlekedés Nagyhegyesről Debrecenbe. Vasúttállomása nincs a községben. Autóbuszjárata van, de abban sincs sok köszönet. Tudniillik reggel negyed 5 órakor indul a busz Balmazújvárosra. Ott vonatra kell szállni és reggel fél 7 óra érkezik meg az autóbussz csak egy fél perccel később, akkor már nevezhető kényelmes utazásnak.

Mi a nagyhegyesiek kérése? Az, hogy reggel későbbi időben indulna autóbussz közvetlenül Debrecenbe. Visszafelé jó a vonatközlekedés Újvárosra, s onnan a

Hajdúszoboszlói közlekedés körülményes a közlekedés Nagyhegyesről Debrecenbe. Vasúttállomása nincs a községben. Autóbuszjárata van, de abban sincs sok köszönet. Tudniillik reggel negyed 5 órakor indul a busz Balmazújvárosra. Ott vonatra kell szállni és reggel fél 7 óra érkezik meg az autóbussz csak egy fél perccel később, akkor már nevezhető kényelmes utazásnak.

Mi a nagyhegyesiek kérése? Az, hogy reggel későbbi időben indulna autóbussz közvetlenül Debrecenbe. Visszafelé jó a vonatközlekedés Újvárosra, s onnan a

Együttműködés az állami gazdaságokkal

Az eddigi cikkek szinte egyértelműen a társulások, kooperációk előnyeiről, gazdaságosságáról, termelést fokozó hatásáról írtak. Ezt a nézetet valljuk mi is. De adottságainkhoz, lehetőségeinkhez jobban illeszkedő módon a társulás és együttműködés tágabb értelmezésével gondolkozzunk és dolgozzunk.

Szűkebb értelemben a szövetkezeti társulásokon a szövetkezeteknek egy meghatározott termelési cél érdekében — saját vezetéssel, tervvel, munkaszervezéssel és elszámolással — kialakított társulást értjük mi is a társulások fejlettebb formájának tekintjük. Tágabb értelemben azonban a társuláshoz, pontosabban a kooperációhoz tartozónak érezzük azokat a közös megnyilvánulásokat, egymást segítő, támogató akciókat is, amelyek nem tartoznak a társulás szűkebb értelmű fogalmá alá, de amelyek jelentőséggel bírnak a gazdaságosság, a termelés fokozását illetően és egyben előiskoláit jelentik a szűkebb értelmezésű társulásoknak.

Sajnos, szűkebb értelemben vett társulások még nincsenek járásunk területén éppen a fentebb említett okok miatt. De a mezőgazdasági üzemek együttműködésének néhány említésre méltó vonásával nálunk is találkozunk.

Együttműködtek és együttműködnek termelőszövetkezetek a területükön levő és velünk határos állami gazdaságokkal. Az aratás munkájában — szövetkezeteink kéreése alapján — nagy segítséget nyújtanak az állami gazdasági kombájnok. A Hortobágyi Állami Gazdasággal határos szövetkezeteknek megvan az a lehetőségük, hogy kaszáló területet vállaljanak az állami gazdaságtól és ezzel javítsák takarmánymérlegüket. Másrészt a fűtermés ilyen hasznosulása nem közömbös az állami gazdaságnak sem.

Gépjavitó társulások

Ezt az együttműködési lehetőséget még jobban ki lehetne és ki kellene használni különösen a legelőben szegény nagyhegyesi és balmazújvárosi szövetkezeteknek. Állami gazdasági segítséget kaptunk még egyes helyeken a pillangós takarmány betakarításához, meleg levegős szárításához is.

Az együttműködés különböző formáival szövetkezetek között is találkozunk. Elégé elterjedt, hogy termelőszövetkezteink erő- és munkagépekkel támogatják egymást, segítséget nyújtanak egymásnak alkatrészek megszerzésében és egymás gépeinek javításában is segítenek. Ezt a helyzetképet természetesen a kooperációs törekvéseken túlmenően a gépi ellátatlanság és gépjavitásban még mindig megtalálható fogyatékoság is előidézi. A gépjavitó állomások minden jó igyekezete ellenére is előfordul, hogy apró-cseprő hibákkal gépek napokig, hetekig kiesnek a ter-

Belvízvédelem, belvizek hasznosítása

Szövetkezeteink között építő társulás ugyan még nincs, de kezdték együttműködéssel már itt is találkozunk. Meglevő szövetkezeti építő bri-

Imádok férjhez menni

Bemutató a Hungária kamaraszínházban

Viktória, a „szerecsés” harmadikkal. Mészlery Judit és Kézdy György

Maugham angol polgári fröböld, hogy végre ürügyet találhat a válásra. Három felvonáson át tuszakolják egymást a hitvesi hálózatra irányuló, önfeláldozást, udvariasságot, sértett önérzetet és naevlelkűséget mimelve, egyetlen vágyuk: a szabadság..."

Tehát mulatságos, szellemes vígjátékot mutatott be a Csokonai Színház a könnyed szórakozás, kisebb lélegzetű művek színhelyéül választott Hungária kamaraszínházban.

A két házas, de boldogtalan férj: Haumann Péter és Sinkó László

Az Imádok férjhez menni című zenés vígjáték rendezője Ruszt József. A darab alakjait Mészlery Judit, Haumann Péter, Sinkó László, Kézdy György, Hegedűs Erzsébet Jászv-díjas, Ujvárossy Katalin, Szabó Ibolya, Siklós György, Fekete Edit, Iván Pál és Berceczky Sándor keltették életre.

A díszleteket Gara György, a jelmezeket Greguss Ildikó tervezte. Az előadást K. Tóth Mária vezényelt.

JEGYZETEK FILMEKRŐL

A „Lord” és bandája Lengyel film

Úgy tűnik nagyobb város alvilágának van egy „Lord”-ja. A budapestinek ez a lengyel név rokona még abban is hasonló, hogy ténykedése nemcsak bizonyos eleganciával bír, hanem sejtetni enged a bandavezér érző szívét. A film alkotói — Z. Skowronski, az író és Z. Kuzmiski, a rendező — sajnos komolyan vették a névből rejlő szimbolikus lehetőségeket. Így a „Lord” nem lehet más, mint egy jó szándékú fiatal ember, aki már nem kamasz, de még felnőtt sem egészen. S a fiatalokú büncözök közé a családi körülmények vetik.

Jerzy Nowicki, mert így hívják eredeti nevén a fiút, a tizedik osztályba jár. Apját gazdasági bűncselekmény miatt börtönbüntetésre ítélték, és anyja nem bírta tovább az egyedüllétet. A fiú egyik nap üresen találta a lakást, amikor a cselgáncs edzésről hazatért, s anyja helyett csak egy levél várta: „Elutaztam egy férfivel Gdanskba. Te már eléggé felnőtt vagy, hogy ezt megértsd.” Jerzyt ez az este előli az utca először, de a film alkotói annyira sablonosan gondolkodnak, hogy a tett, amiért aztán javító intézetbe viszik, szinte nevelés. Ez az a hiba, amikor a rendező nem bízik a nézőben, annak fantáziájában és a lélektanilag már teljesen indokolt cselekedeteket még újabb és újabb

okokkal súlyosítja, amelyekre már vajmi kevés szükség van.

A szülők felelősségének feltevése is célul tűzte maga elé ez a film. Maguk a fiatalok mondják ki, hogy mennyire mérgező hatású, ha mindene megvan a gyerekeknek, amit csak kíván, és mennyire csábít a rosszra az állandó egyedüllét, a szülők állítólagos elfoglaltsága miatt. Így ez nemcsak lengyel probléma. A film javítóintézeti tanára a sablonos lelki nevelésen túl némi egzisztencialista izekkel megkevert pedagógiával igyekszik hatni a fiatalokra. Hogy milyen sikerrel, erről később sem lesz tudomásunk, de hogy e siker felemás, azt az is bizonyítja, hogy miközben Lord az anyját megy látogatni, egy leütött férfitől órat lop. Zavarunkat fokozza, hogy a filmet készítői úgy indítják, mintha egy igazi verekedésben gazdag „galéri”-történet következne, s aztán az egészet a fiú visszaemlékezéseiben igyekeznek szelíd tanmesévé stilizálni.

A film helyesen, nagyon komoly kérdésekre keres választ, keresi a fiatalokú büncözés okait és felveti a kérdést, hogy van-e megállás a lejárat? Sajnos az ösztönös nem minden — a sablonos jelenetek és jellemek túltengése miatt a film nem tud méltóan hozzászólni a témához. H. M.

Csodálatos élet Angol revüfilm

A könnyűműfaj világában a revü előkelő helyet foglal el. Ez a sajátos színházi szórakoztatási forma az elmúlt század kilencvenes éveiben született. Napjainkban is elevenen él s rajongóinak száma ma sem csökken. Mikor a film nagykorú lett — ezt a hangosfilm megszületésétől számítjuk — akkor a nagy filmgyártó vállalatok egyszerűen felfedezték a műfajban rejlő lehetőségeket. A technikai eljárások tökéletesedése pedig már valóságosan lehetett visszazárni a látottakat. Megvan az az előnye is ezeknek a revüfilmeknek, hogy sürítve, tömörítve tudnak visszaadni egész előadást. Alapvető célja könnyed gond-

talán szórakoztatást nyújtani, látványossággal, táncal, zenével kiegészítve.

Napjainkban került filmszínházainkban bemutatásra a „Csodálatos élet” című angol revüfilm, melyet Sidney J. Furie rendező készített. Történetét sokat nem érdemes foglalkozni, közhelyszerű csacska mese. A főszerepét Cliff Richard alakítja megformálva egy amatőr muzsikust. Adva van egy luxus-hajó s ezen dolgozik barátai-val. Véletlenül rövidzárlatot csinálnak, s ezért büntetésből a hajó kapitánya kiteszi őket a nyílt tengerre. Hányódásaik során egy filmforgató csoportja sodródna. Sok zene, tánc, látványosság részeseivé

válnak itt. Ennyi a naiv történet. Akik szeretik a dzsesszt, azok nem panaszkodhatnak, hiszen világhírű tolmácsolásban hallhatták a kedvenc számokat. Erről Cliff Richardal az élen a méltán világhírűvé vált Shadows együttes gondoskodott. Szereplésükben igyekeztek mértékárton viselkedni, izléssel jó színvonalon mozgó tánczenei számokkal hatni a közönségre. Úgy érezzük, ez sikerült is. Derűs perceket varázsolt a nézőtérre parodizáló jelenetük sora, mellyel a film történetének egyes (jeleneti) fejezeteit elevenítették meg. Céja nem volt más, mint szórakoztatás és egy könnyed mástólra biztosítása. Ezt meg is valósította a rendező. Ha bírálót akarunk mondani a „Csodálatos élet” című film kapcsán, akkor a műfajára érvényes mércét kell alkalmazni. S ez azt mutatja, hogy Furie rendező filmje középszerű színvonalon mozog. Ha több munkát és fáradságot áldoz, akkor minden bizonnyal lényegesen jobban sikerült volna. G. M.

Lengyel dalestek Hajdú-Bihar megyében

A Lengyel Kultúrának, valamint a Hazafias Népfőrdő Hajdú-Bihar megyei és Debrecen városi bizottságának közös rendezésében lengyel-magyar dalestek rendeztek október 5-én Hajdúszoboszlón az ifjúsági házban, és október 6-án szerdán este Debrecenben a fegyveres erők klubjában.

A műsorban felléptek: Edwarda Chojancka a Lengyel Rádió és Filharmónia szólistája, Edyta Wasylewka a Lengyel Filharmónia szólistája, valamint zongorakísézője, Wanda Klimowicz.

A kitűnő művészek neve nem ismeretlen sem a magyar, sem pedig a debreceni közönség előtt. Külön-külön már többször jártak Magyarországon, és igen sokszor léptek fel az ország különböző színpadain. Edyta Wasylewka művésznő pedig Debrecenben is járt. A zenekedvelő közönség még emlékszik is arra a szép hangversenyre, amelyet a Chopin-díjas közismert lengyel zongoraművésznővel Halina Czerny-Stefánskával együtt tavaly nyáron adott.

Szerdán este Debrecenben a fegyveres erők klubjában léptek fel a lengyel művé-

Jól jövedelmez a digitális

A macsl Január 1 Tsz az idén kilenc holdon termel a gyógyszeripar fontos alapanyagát képező digitális. Az eddigi eredmények biztatóak. Egy-egy holdról a legutóbbi időkig 47 mázsa termést takarítottak be. A holdankénti tisztá jövedelem eléri a 11750 Ft-ot. Ehhez jön holdanként 1880 forint fuvarköztség is, amelyet szintén megtérítenek a szövetkezetnek.

A második betakarításból közel 30 mázsa holdankénti átlagot várnak a szövetkezet tagjai. Ez újabb 8700 Ft bevételt jelent holdanként. A második betakarítás már biztosítottan mondható. A két betakarítás alapján a szövetkezet holdankénti jövedelme digitálisból eléri a 22330 forintot.

A kilenc hold termése összesen 200 970 Ft bevételt biztosít a tagságnak. Ez pedig olyan jövedelem, amelyért érdemes fáradozni és dolgozni. (— ács —)

— Várható időjárás szombat estig: Felhőfelvonások, legfeljebb néhány helyen kisebb esővel. Méréseket, helyenként élénk délnyugati szél. A hőmérséklet menetben lényegesen változás nem lesz. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 15–20 fok között.

Debrecenben tegnap a hőmérséklet maximuma 19,9 minimuma 2,9 fok volt. Talaj mentén 0,6 fokot mértek. Csapadék nem volt. A nap 8 óra 48 percen át sütött. 21 órakor a hőmérséklet 7,8 fok volt.

A lottó nyerőszámai

A Sportfogadási és Lotto Igazgatóság tájékoztatása szerint Nagylétán, a közönségi művelődési házban megtartott lottósorsoláson a 41. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

24, 28, 68, 70, 74.

— A magyarországi hanglemegyártás történetében jelentős lépés történt: a közönség kérésére a jövőben a nagyszerű filmek bemutatásával egyidőben készítik el a filmek kísérő zenéjének hanglemegyártását. Elsőként a „Patolya akció” szellemes és ötletes muzikája jelent meg a film vetítésével egyidőben hanglemegyártással.

— Tanfolyam kezdődik október 10-én vasárnap du. 5 órakor diákok részére a Postás Kultúrótthonban Bethlen u. 3. Beiratkozás a helyszínen. Tanfolyam vezető Dr. Konecz Ernőné táncpedagógus.

— Hétfőn kezdi meg tanácskozásait a Magyar Tudományos Akadémián a 3. magyar belgyógyászkongresszus. A kongresszus előadásai egy fő téma, az emésztőszervek megbetegedése köré csoportosulnak. A négy napos kongresszuson összesen 180 előadás hangzik el, javarészt külföldi szakemberek részéről.

— Modern táncok tanfolyama indul tanuló ifjúság részére a Bartók-teremben. Beiratkozás tanfolyamkezdéskor a helyszínen. Október 10-én, vasárnap délután 2 órakor. Tanfolyamvezető Havancsak István, és Garai Gizella.

— Az Építészeti Minisztérium építőipari vállalatainak dolgozói mintegy 20 millió forint értékű munkával túlteljesítették az év első kilenc hónapjára előírt tervüket. Az építkezéseken kevesebb munkás dolgozott, de 6 százalékkal magasabb termelékenységgel mint tavaly, az első háromnegyed évben. S. Gy.

— Dr. Gödény Erzsébet fokszakorvos rendelését szabadsága után újból megkezdte. Péterfia u. 46.

— Áramszünet lesz Debrecenben az alábbi helyeken. Október 10-én 5 óratól 11-én 4 óráig: Nagy Sándor telepen, Ceising telepen és Vulkán telepen. Október 10–20-ig, naponta 7 óratól 16 óráig: Eötvös utcán Rákóczi utcától végig, Veres, Péczeli, Faragó, Sarok, Busi, Agárdi, Táncsics M., Laktanya, Rózsahegy, Vasvári, Lugosi, Apafi utcán a Nagy S. József utcától a Szabadság útig, továbbá a Korponai és Botond utcákon. Október 10-én fél 7 óratól 18 óráig a Vendég u. páros oldalán 68. számú végig lesz áramszünet.

— Pigniczki István óras műhelye Csapo u. 23. (X)

Moziműsor

VIG du. ma. vasárnap és hétfőn 4, 6, 8, 9. MAV JÁRMŰJAVÍTÓ vasárnap 5 és 7. MEF-JAVÍTÓ hétfőn 3, 5, 6, 7, 8. Csodálatos élet, angol film. VIG de. ma és hétfőn 10, 11, 12, 13, 14. Hűz óra, magyar film. APOLLÓ de. ma 10, 11, 12, 13, 14. KLINIKA vasárnap 3, 5 és 7. APOLLÓ du. hétfőn 4, 6, 8, 9. Otodák voltak, jugoszláv film. APOLLÓ du. ma és vasárnap 4, 6, 8, 9. METEOR ma és vasárnap 3, 5, 6, 8, 9. APOLLÓ de. 10, 11, 12, 13, 14. A „Lord” és bandája, lengyel film.

MATINÉ:

APOLLÓ 10-én 9. 11 órakor: A nagy manőver. VIG 10-én 11 órakor: Alba regia. METEOR 10-én 10 órakor: 2x2 néha 5.

Csúcsgoralom a debreceni hordójelző állomáson

A rendeleték értelmében minden két évben hitelesíteni kell a szállítógorgalomban levő hordókat. A magántermelők tíz évenként kötelesek hitelesíteni hordóikat. Május 31-én november végéig végeztetik el általában ezt munkát a hordójelző állomással. A téli hónapokban csak előtérve érkeznek rendelesek. A közélő téli pihenő előtt azonban az őszi hónapokban, de különösen októberben van a csúcsgoralom. A megye számos községéből szállítják be hitelesítésre a hordókat. A hordójelző állomáson mindössze három dolgoznak s nem kis megterhelést jelent, hogy a más hónapokban szokásos 250 hordó helyett az őszi hónapokban közel négyszázat kell hitelesíteniük.

Felhívás

A Hajdú-Bihar megyei Rendőrfőkapitányság közli, hogy Kerekegyháza Ferenc (1912. május 19-én Debrecenben született, anyja neve: Dédai Julianna) dohánnyágyári dolgozó, Debrecen, Ruyter utca 18. szám alatti lakos az év augusztus 30-án lakásáról ismeretlen helyre távozott, s azóta nem adott életjelet magyarán.

Személyleírása: 165 centiméter magas, gyorsjárású, haja szőke, hátrafésült, szemé kékesszürke, fogai hiányosak. Eltűnése idején világos drapp zakó, sötétbarna pantalló, mogoró színű rövid ujjú nyári inget, világos sárga féltalpú és barna svájcipapkat viselt.

Aki tud a nevezett tartózkodási helyéről, legyen tekintet a legközelebbi rendőri szervnél, vagy Debrecenben a Kossuth utca 20. szám 18-as szobájában, illetve a 07-es telefonszámon.

APOLLÓ NAPLÓ

4. oldal — 1965. október 9.

Sakk-hírek. A győzött a míg Eurca...
Zinn Szilágyi döntőn nyert Dely 9...
Haag 8,5 pont áll.

Debrecen

Ma és vasárnap a Debreceni Jótétfogadás bajnokságának DVSC sportcsapatjának 4 óra küzdelmet és előtti 10 óráig...
A versenyről közlő helyéről...
Lehet-e németből a nyárnak ellenére, még október-kérésre igen Kassin.

A lon-tíze

Lehet-e németből a nyárnak ellenére, még október-kérésre igen Kassin.

Sporttápaszt sere ebben a gendő néhány batoron este a Kassai jégstadionban...
ahol a jég rajtját rendezte Kassai mérközű ságok vonulata Durilla, Csaplonka, Nedom és a többiek. Tizenek is a jégkorongvilágban a képernyőn.

Tizezer néző izgalmas mérkőzést vezetett a 1:1-re de aztán a kék hengerben nyert. Szomszédom, kerületi parttárs (sporttárs) tájékozódjon a ról.

— Ez a sta. áldozatkész...
létre. Tizezer fából és...
mennyezetet a pályára kiselejtés tartja. A...
szal a kétezer csúcsra vezető „előregedett”.

Az Országos gépjármű...

Az Országos gépjármű...
b

diese tanfolyam

diese tanfolyam...
KPM...
18-ig minden...
Széchenyi u.

A cukorrépa múltja, jelene, jövője

Munkában a magyar gyártmányú cukorrépa-betakarító gép (MTI Foto — Bajkov felvétele)

Mindenki számára, aki őszi időszakban vonattal utazik, megszokott kép, hogy a vasútiállomásokon cukorrépa hegyek emelkednek, és a tehervonatok hosszú kocsisorokban cukorrépat továbbítanak a cukorgyárakba. Ezekből a répafejekből vonják ki hosszal eljárással azt a fehér színű, kristályos anyagot, amely nélkül életünk ma már szinte elképzelhetetlen lenne.

A cukorrépa azonban viszonylag nem régóta van ilyen nagy becsülete. A régészek kimutatták, hogy az ókorban egészen a középkor elejéig, csak a mézet használták édesítő szernek. Nagy Sándor macedon király indiai hadjárata során ismerték meg az európaiak a cukornádat, amelyből a „mézet a méhek segítségével nélkül is elő lehet állítani”. Indiában régebben megárták a cukornádat, később kisajították belőle a cukorlevet. Európában először a Földközi-tenger környékén terjedt el a növény, majd a spanyolok a Kanári-szigetekre is áttelepítették. Kolumbusz Kristóf 1493-ban, második amerikai útja során vitt át San Domingóba cukornád-dugványokat, innen terjedt el Közép-Amerikába, ahol nagyon kedvező életfeltételeket talált. Érdekes megemlíteni, hogy mivel az ottani öklakosság nem volt elég a cukornádtermesztéshez és feldolgozáshoz, néger rabszolgákat hurcoltak át Afrikából úgyszólván az 1700-as évektől a cukornádtermesztés és a rabszolgakereskedelem elválaszthatatlan volt egymástól.

A cukor a XVI. században már széles körben elterjedt, úgy, hogy a cukornád mellett másik cukortartalmú növény után kellett nézni. Így került fel az Elő-Ázsiában főzeléknek termesztett leveles répa használhatósága. A cukorrépa elterjedésének nagy lökést adott a napóleoni háborúk során az európai kikerítők ellen alkalmazott blokád, mert így megakadályozták, hogy cukornádból készült cukrot hozzanak be tengeren túlról. A répa cukortartalma azonban ekkor még nagyon kevés volt (5-7 százalék), és kezdetben ennek is csak a felét tudták kinyerni. Megkezdődött a nagyobb cukortartalmú répa kiválogatása és továbbtenyésztése, úgy, hogy 1858-ban már 14 százalékos cukortartalmú répa is előfordult.

Az elmúlt századokban többször is folytattak kutatásokat Alarik király után, amelyről a történelem azt tartja, hogy óriási értékű kincseket rejt. Eddig minden kutatás sikertelennek bizonyult. Most első ízben használnak a régészek egészen modern kutató készülékeket. A vegyészektől, mérnököktől, elektronikusokból álló csoport élén

ságai a cukorrépa természetes szempontjából elég jók. Általában páradús napfényt és aránylag hosszú tenyészidőt igényel. Termesztése sok gondot, munkát okoz, de megéri a fáradságot. A talaj-előkészítés, a vetés általában nem tér el a többi mezőgazdasági növényétől, speciális munkafolyamata viszont az egyélen. Ez okozza munkaszervezési szempontból is a legtöbb gondot, a gépesítésre végzett kísérletek azonban jó úton haladnak. Ugyanez vonatkozik a szedésre is. A kézi szedés fáradtságos, lassú munka. Kiszedés után kupacba dobálják a répat, és felelik, azaz a levézet alatt a répafejet egy vágással levágják a répa tövére. Ezt mint értékes takarmányt használják fel. A gépi betakarításnál ezeket a folyamatokat is géppel végzik, de hazánkban a teljes gépesítés még nem terjedt el. Remény van azonban arra, hogy a jövőben ezzel a módszerrel jelentősen csökkenteni lehet a termesztés költségeit.

A cukorrépa termesztését úgy szokták jellemezni, mint a gazdálkodás intenzitásának fokmérőjét. Termesztése megkívánja az intenzív vetésszorgalmat, a megfelelő tápanyag-visszapótlást, a gondos talajművelést, a növényápolást. Mindezt a cukorrépa annyira meghálálja, hogy a ráfordított munka költségei fokozottan megtérülnek. Ertekesítésével járó melléktermékei — a gazdaságban visszamaradó répafej, a cukorgyártás során termelődő szörp és répaszelet — segítik az állattartást, főleg a tejtermelést. Ezt szocialista üzemünk mindjobban belátják, és pl. 1964-ben már 231 600 kat. holdon (az 1930-

as években 100 000 kat. holdon) termeltek cukorrépat, amelyből 445 000 tonna cukor állítottak elő.

H. J.

KUTATNAK A RÉGI RÓMAI KINCSEK UTÁN

Alarik a vizigótok királya 410-ben, miután csapataival kifosztotta Róma városát, Olaszország déli részébe vonult, ahol a legenda szerint megbetegedett, feltehetőleg maláriában és meghalt. Emberei a szákmányolt kincsekkel együtt a Basento folyó környékén temették el, s a folyó vizét állítólag eltérítették útjából, hogy elfedje a király sírját.

Az elmúlt századokban többször is folytattak kutatásokat Alarik király után, amelyről a történelem azt tartja, hogy óriási értékű kincseket rejt. Eddig minden kutatás sikertelennek bizonyult.

Most első ízben használnak a régészek egészen modern kutató készülékeket. A vegyészektől, mérnököktől, elektronikusokból álló csoport élén

TARKA tudomány

Armando Sivoli régész, az olasz műemlékvédelmi főhivatal vezetője áll. Az előzetes vizsgálatok kiderítették, hogy a dél-olaszországi Potenza környékén évszázadokkal ezelőtt valóban eltérítették medrétől a Basento folyót és ezért most ismét ezen a környéken folytatják az ásásokat.

EGÉSI SEBEK GYÓGYULÁSA — LEGPÁRNÁN

Három londoni orvos kimutatta, hogy az „aerolit” légpárnán néhány milliméterrel az ágy felett lebegésben tartott betegek égési sebeit

AZ INTERKONTINENTÁLIS

atomvonat

A vasút még hosszú ideig az emberek szolgálatába fog állni. A közlekedés egészén belül ugyanis olyan helyet foglal el, ahol semmiféle más eszköz nem pótolhatja.

A lassú, gőzüzemeltetésű mozdonyok kora lassan lejár. Helyüket ma világszerte a villamos és a Diesel-mozdony veszi át, ám a szakemberek azt állítják: rövidesen ennek is út a végőrája. Az atomenergia veszi át a fűtő nehézmunkáját. Az eddigi vonalakon valószínűleg nem a hatalmas erejű atommozdonyok vontatják majd a hosszú kocsisorokat, hanem atomerőművek segítségével annyi villamos energiát állítanak elő, hogy idővel valamennyi vasútvonalat villamosítani lehet. A jövő a villamosított vasút!

Távolabbi tervek

Milyen gyökeres újdonságok várhatók a vasútnál? Rakétamozdonyok bizonyára nem lesznek, de minden valószínűség szerint megvalósulnak az atommozdonyok, melyekben a hajtóerőforrás szerepét magreaktor tölti be. A meglévő vonalakon azonban aligha lehet szó arról, hogy atommeghajtást vesznek be. Inkább arra kell gondolni, hogy új, nagyobb vasutakat létesítsenek, amelyek külön vonalakon fognak közlekedni.

A Szovjetunióban, ahol az atomenergia békés felhasználására vonatkozó tervek és kísérletek igen előrehaladottak, pontos elképzelések alakultak már ki azokról a jövőbeli vasútvonalokról, amelyeken atommozdonyok fognak közlekedni. A tervek igen következetesek, és meg-

felelően alkalmazkodnak az atomenergia különleges, elvileg új lehetőségeihez.

Természetesen egyáltalán nem biztos, és mellékes is, hogy a dolog minden részleteiben pontosan úgy valósul-e meg, mint ahogy a tervekben elgondolták. Elvileg mindenestre bizonyos, hogy az atommozdonyok több ezer tonna súlyú terhet, nehéz vonatokat vontathatnak majd, 200-300 kilométeres órassebességgel.

Az atommozdonyokkal lebonyolított nagy távú közlekedés kétségtelenül kontinenseket átszelő távonalakon történik majd. Valószínűleg a 4,5 méteres nyomtáv lesz erre a legkedvezőbb — tehát a mai, normális nyomtávú ke-reken háromszorosa. Ezek az útvonalak kötik majd össze a legfontosabb közlekedési gócpontokat és az egész vasúthálózat igen ritkán átszött főrendszerét fogják alkotni. Saját pályaudvaraik lesznek, melyek szorosan a nagy közlekedési központok mellett helyezkednek el. Speciális rakodóberendezésekre is szükség van.

Vagonjaik befogadóképessége nyomtávuknak megfelelően húsz-harminczorosra lesz a mai legnagyobb teherkocsikénál. Azaz egy ilyen kocsi 20-30 hatvontatásos kocsit helyettesít, vagy 60-80 nálunk szokásos, húsz tonna rakományú kocsit, tehát egy hosszú tehervonatot.

A jövőbeni vonatok személykocsijaiban, amelyek ugyanolyan nagyok lesznek,

mint a teherkocsik, olyan lényelem lesz, amelyet a mai utazók csak a nagy tengerjáró hajókon élvezhetnek. Olyan mértékben fogják túlszárnyalni a mai, modern gyorsvonati kocsikat, mint ezek az első vasúti kis nyitott kocsijait.

Ha egyszer „megtöltik” az atommozdonyt, sok száz utat tehet meg üzemanyag-felvétele nélkül. Mivel szélesen fekszik rá különleges sínjére, rázkódás nélkül bírja majd az első vasutak sebességének húszszorosát is. Alig másfél évszázaddal ezelőtt a merész utazók, akik elsőként szálltak föl a döcögő vasúti kocsiba, előbb elkészítették végrendeletüket. Utódaik már alig fogják érezni, hogy utaznak. Tágas lakó- és alvófülkék, fürdőszobával, telefonnal, rádióval, televízióval és mozival — dolgozó- és játékszobák gondoskodnak ezekben a kondicionált berendezésekkel szellőztetett vonatokban arról, hogy semmilyen se legyen hiányuk, ami a megszokott élethez tartozik.

Fantázia-e csupán?

A képzelet szüleménye-e az atomvonat? Semmi esetre sem. Nem vitás, hogy nem annyira az ilyen vonatot megépítése, hanem a sinek lefejtése okozza a legnagyobb nehézségeket. Jelenleg egy ország sem bírkózná meg ilyen feladattal. A legközelebbi évek rohamos technikai fejlődése azonban kétségte-
nül nagymértékben hozzájárul majd az ilyen nagy technikai feladatok legyőzéséhez.

A Szovjetunióban a közlekedési szakemberek már komolyan foglalkoznak nagy távú vasutak tervével is. Születőben van egy atomhajtású vonat is, amely egyelőre természetesen csak kísérleti vonalon közlekedik. Nem szabad emellett elfelejteni, hogy a Szovjetunió nemcsak általában elenjáró a technika legújabb vívmányainak alkalmazásában, hanem földrajzilag is éppen az az ország, amely leginkább képes — akár más államok közreműködése nélkül is — a legkülönfélébb nagyszabású tervek megvalósítására.

Természetesen azonban, hogy ezek a vonalak átépítik majd a Szovjetunió határait, összekapcsolódnak a kínai, indiai meg az Európában kőépülő megfelelő vasúti rendszerekkel. Az olyan kontinensek, mint Afrika, vagy Dél-Amerika, eszményi alkalmazási lehetőségeit jelentenek majd az atomvasutak számára, mielőtt az ottani népek megteremtették ennek a politikai és gazdasági feltételeit. Nem telik bele negyed század, s az atomvonatok széles vonalai keresztül-kasul behálózzák földgömbünket... (A bratislavi „Új Szó” cikke nyomán)

Tudja-e?

hogy a legkisebb hal 12-14 milliméter, a legnagyobb, a cápa 20 méter;

hogy a hal fájdalomérzete kétszázszor kisebb, mint az emberé. Ezzel magyarázható, ha a horogról a halat visszabocsátunk a vízbe, olyan fűrgén utazik a táplálék után, mintha mi sem történt volna;

hogy a bagoly és a szalonka, mielőtt a fészket elfedezi valaki, tojásaitak más helyre viszik és ott költik ki;

hogy él egy madár Galapagos szigetén, amely kaktuszűrkére szúrja fel a rovarokat;

hogy a parti fecske fiókája kilenc napig is megvan táplálék nélkül, ilyenkor testének hőmérséklete 10 Celsius fokkal süllyed a normális alá?

(A „Magazin”-ból) H. N.

NAPLO

6. oldal — 1965. október 9.

Szalonna-mérés

ULTRAHANGGAL

Egyre több felhasználási területe van a nem is olyan régóta ismert ultrahangnak. Az ultrahang a hallható hangnál nagyobb frekvenciájú mechanikai rezgés. Különböző anyagvizsgálatokra, távolságmérésre, nem keveredő anyagok összekeverésére, fémek folyadékokban történő finom elosztására, kémiai folyamatok gyorsítására, kristályszerkezetek megváltoztatására, baktériumok roncsolására, gyógyítására igen alkalmas. A gödöllői Sertészvizsgáló Vizsgáló Állomáson jelentős eredményeket értek el az élő-állatok ultrahangos vizsgálatával. Eddig csak alevágott sertések szalonnájának a vastagságát lehetett mérni, az ultrahang segítségével az élő sertéseken is mérhető a szalonna, illetve a karaj állapota. A kísérletek főleg a továbbtenyésztésre legalkalmasabb állatok kiválasztása szempontjából igen jelentősek.

veket „atomszíval” cserélik fel. E 2250 gramm súlyú, 18x9 centiméter nagyságú kis gép, amelyet hőkéscserélő berendezés kapcsol össze a erekkel. Egyetlen kapszula atom-üzemanyaggal két éven át működik.

Yukihiko dr. lehetségesnek tartja a piezo-elektromos műszert is.

(A „Science et Vie”-ből)

FEKETE LESZ AZ EMBERISÉG?

Egy angol biológus professzor nemrégén közzétett munkájában azt állítja, hogy ötven év múlva a fehér ember egészen eltűnik. Véleménye szerint a kromoszómák alkati megváltozása folytán a fehér emberek bőrnek pigmentje is változhat és kitéve. Először Európa északi részén lakó emberek bőrnek színe fog elsötétedni.

(Az „Ogonyok”-ból)

550 köbcentis ol
motoroképít
eicerelem Triom
re. Bem tér 16.
Eladó Berra
vasúti Pannier
Pannirta u. 37.
Egy 250-es BSA
kerékpár eladó. Sz
lai u. 53.
K-35-os BMW
kerékpár eladó. Hat
leszköpe eladó. Po
u. 24.
Eladó Trabant
500-as gépkocsi. H
u. 27.
Egy kis Jawa m
kerékpár eladó. Dob
16.
Skoda Oktavia
személygépkocsi elad
Hajdu. Nyírmada.
100-as Csepel m
kerékpár eladó. Hók
A.
900-as Wartburg
melygépkocsi eladó.
u. 16. II. em. 9.
Óldalkocsis IZS
kerékpár eladó. Hók
kisebb motort beszá
Tancsics M. u. 5.
1963-as Opel Reko
szerű. Igényesnek
Kunmadaras, Kúla
Telefon: 11.
Moszkvics 407-es
melygépkocsi eladó.
van u. 50.
125-es Csepel m
kerékpár eladó. Rédi
számítok. Debrecen,
közli u. 13.
K-45-os motoros
kötő állapothban
Szechenyi u. 76.
Skoda Oktavia sz
gépkocsi, mint az
adó. Arany János
Telefon: 28-13.
F-70. Trabant,
vics vagy Skoda sz
vennek 15 000 Ft.
pénzrel a többi me
rés szerint. Ajánlat
Tóthfalusi Teri t
kérem.
Eladó 445-es Skod
melygépkocsi felül
lapothban Letai ut
u. 43.
407-es Moszkvics
melygépkocsi eladó.
len u. 8.
Sürgősen eladó
BMW személyautó
Ft-ért. Debrecen,
szé u. T. A.
Kifőgárlan áll
levő Warszawa
gépkocsi eladó.
kínthető vasárnap
nap. Debrecen, Sű
szám alatt. Den
Búcsóba nyílik.
440-es Skoda sz
gépkocsi eladó. Béka
250-es NSV mot
leszköpe prima
ban belátás alati
Érdéklőt: azomb
után és vasárnap
u. 2.
Skoda 445-ös sz
Érdéklőt megkösz
adó Erdélyi u. 24.
Új Tihany keré
adó. Bajcsy-Zs. u.
ajtó.
Eladó 402-es B
személygépkocsi. C
1.
VEGYES
100 méter fer
renda eladó. Tur
rás u. 11. II. em.
Gerenda, deszka
léce, cserép, ajtó
Hűvelési u. 11.
Jokarban levő
roit asztaltűzhely
Snohoszló u. 2. A
földszint: 1.
Kerti kút és
papír olcsón eladó
János u. 6. Nagy
Eladó prima ki
Duna képernyős
buzótermény, Máty
40
Eladok kétféle
tött szimpla ab
lanyóra, szekény
letőtároló, komplett
aknalető. Arpa u.
Autóakárok mű
nő rókaúrnak. Sz
ha eladó. Bodnár
u. 1.
Keresztúros
kés zongora elad
Bálint u. 23.
Eladó szőpré
permetező, poron
boroshordó, k
hordó, rézist,
da. Sinay Miklós
Kálor kályha
Honvéd. J. u. fől
2 darab 50 kg-
eladó. Babits u.
Eladok kis
ajtó, ablakok,
vaskapok, asztal
székek. Oajltó u.
Eladó két óriási
lodendron és egy
évesek való fű
Buda u. 11.
Kövér díszes el
vezet u. 7. A. An
ház.
Mely gyermekek
lapothban eladó. P
4. Juhász.
Eladó fűskamár
és gázező. Szap
25. B.
Eladó egy mé
mekocsi. Győrfi
60. Miképeres t
16.

A FÖLD aranya

Három év alatt a hajdúszoboszlói határban hazánk legnagyobb földgázüzeme nőtt ki a földből. Az ipar egyik fontos alapanyagát dolgozzák itt fel a modern automata gépek, berendezések segítségével. A csaknem 700 millió forintos költséggel épült létesítmény ellátja földgázzal az északi iparvidék — Diósgyőr, Ózd, Miskolc, Kazincbarcika — gyárait. Nemcsak mint fűtőanyagot használják fel az itt kitermelt gázt, hanem a vegyipar

Naponta 2,5 millió köbméter földgáz Hajdúszoboszlóról

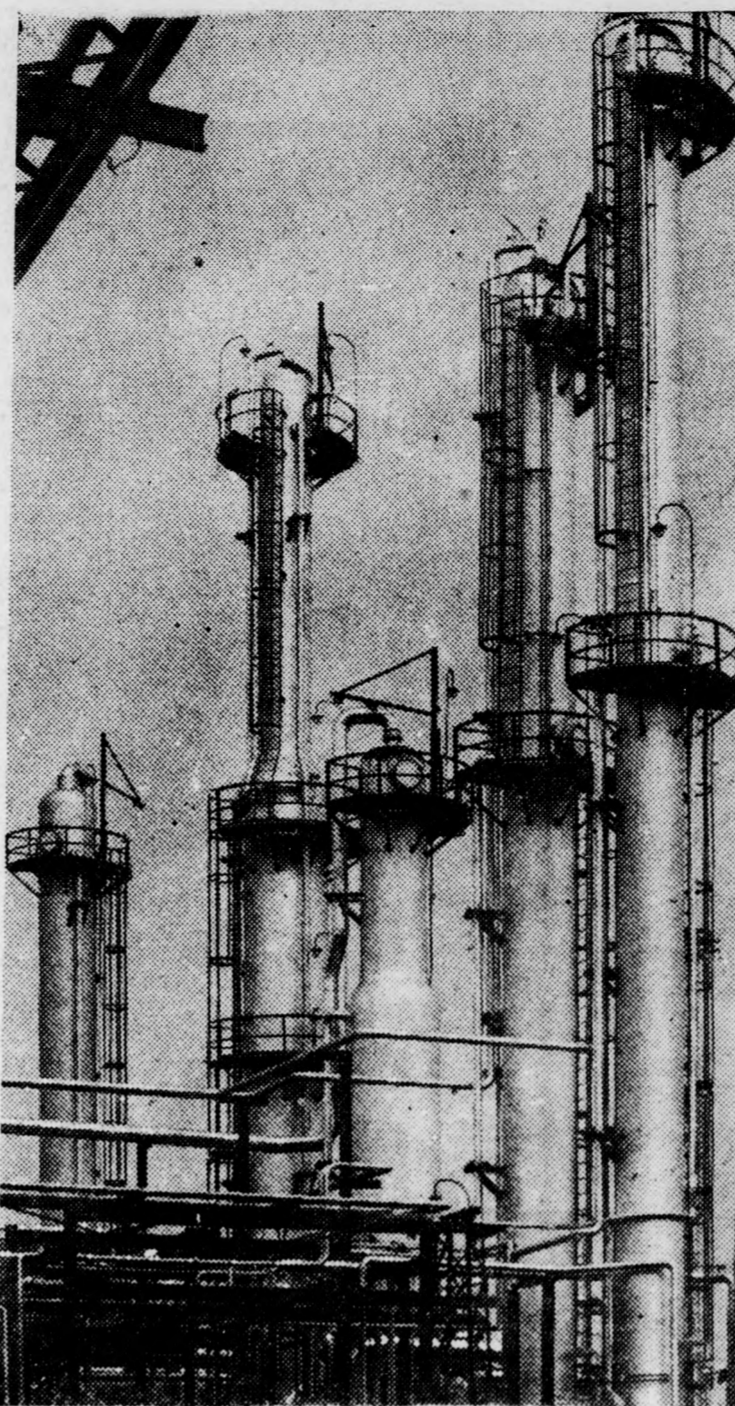
fontos alapanyagaként is. Többek között a műanyag, az acetilén, a műtrágya lényeges alkotóeleme a hajdúszoboszlói gázmező kincse. Mintegy 500 kilométer hosszú, különböző méretű vezeték juttatja el a kuttortól a csökigő rendszerbe, ahonnan számtalan vegyi folyamat után elindul rendelkezési helyére. Néhány hónapja már a fővárosba is, naponta mintegy 300 ezer köbméter. S az év végére még több. Ugyanis bekapcsolnak az alföldi fővezetékbe olyan nagy budapesti gyárakat, mint a Ganz-MÁVAG, a Vörös Csillag Traktorgyár. S a most épülő új lakótelepeket is, ahol több ezer lakás számára biztosítja majd a fűtést. Ugyanúgy, mint Debrecenben, ahol az új városrész csaknem ezer lakását már a hajdúszoboszlói gázzal fűtik.

Francia szakemberek segítségével épült fel ez a modern földgázbontó. Jelese vizsgázott a magyar ipar is. Több mint 40 vállalat jó együttműködésének köszönhető, hogy a határidő előtt félévvel, évév július elsején megkezdődött a próbaüzemelés. Csaknem 50 kútból ömlik a föld aranya, s feldolgozásra kerül naponta 2,5 millió köbméter. S közben olyan melléktermékek is keletkeznek, mint a műbenzin, vagy a propán-bután gáz,

amely a lakosság ellátását nagyban javítja. Az év eleje óta 80 gáziparcella cseretelep épült az országban, amelynek segítségével több tízezer családnak jut nagykalóriájú gázhoz.

Karcsú tornyok emelkednek a magasba. Hatalmas gömbtartályok tárolják a nagykalóriájú tüzelőanyagot. Ez a csillogó kombinát megváltoztatta a környék arculatát. S egyben a hónap gyárait, üzemeket is demonstrálja. Három műszakban mindössze 80 ember irányítja az automata berendezéseket, műszereket, amelyek — néhány hét múlva — teljes kapacitással üzemelnek naponta több mint négy millió köbméter gázt juttatnak el az ország különböző részeibe: gyárakba, üzemekbe, lakásokba. Az itt dolgozó munkások, technikusok, mérnökök naponta ötmillió forint értékű „bányásznak” ki a föld gyomrából. S egy év alatt megtermelték azt a 700 milliót, amibe ez a modern üzem került.

A természetnek érdekes kontrasztja található itt meg, a 30–50 méter tornyok mellett szinte eltörpül az ember. Kicsinynek, jelentéktelennek látszik. Mégis ő építette, irányítja, kezében tartja ezt a hatalmas kombinátot, amely ontja magából a föld aranyát.

A földgázbontó „jelke” a feldolgozó üzem

A lakatos

Csizsár Pál lakatos

A zalai olajmezőkről került Hajdúszoboszlóra Csizsár Pál lakatos. Ahogy mondja: 15 éves korában szorgolta mer először az olajat, azóta több mint másfél évtizede nem is vált meg ettől a szakmától. A karbantartásnál dolgozik. Az összes berendezések, gépek, szivattyúk, motorok biztonságára ügyel. Csaknem munkaköre van, amely univerzális szaktudást igényel. Megszokta, megszerette ezt a munkahelyet. Pedig eleinte...

...Nagyon rossz volt — mondja. Ide helyezték bennünket, de akkor még nem volt mit csinálni. Hetekig semmittevéssel töltöttük az időt. El akartam menni. Hiába, nem bírom a téllenséget.

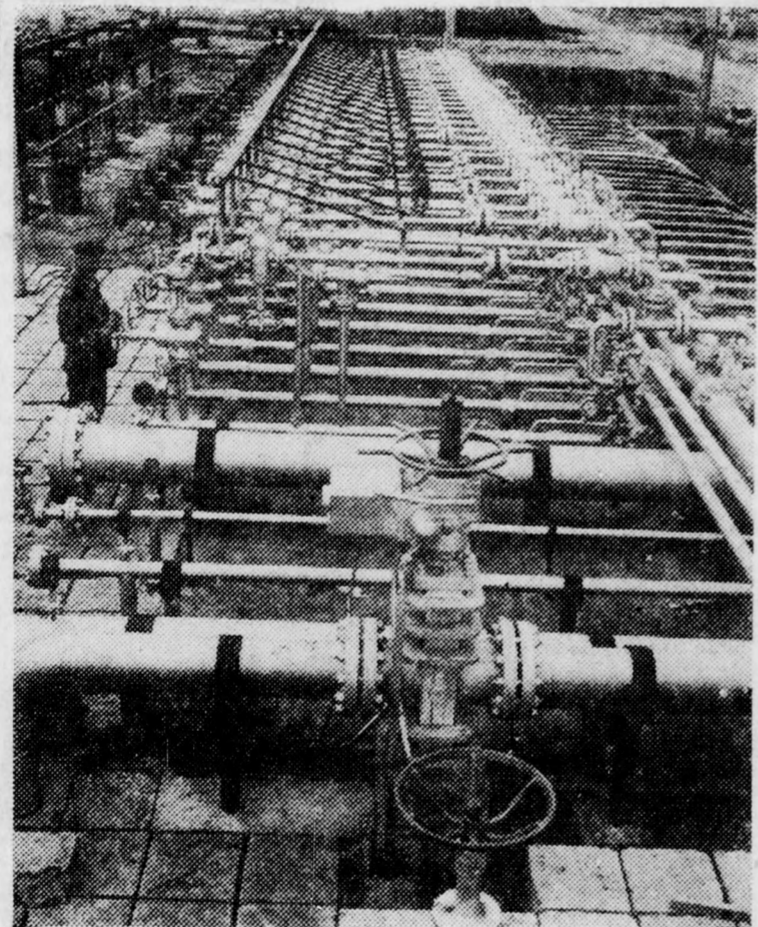
De később kadt munka bőven. Egy új, induló üzemben mindig sok a probléma, az üzemzavar.

— Ez igaz — folytatja — de az embernek mindig újabb feladatot kell megoldani. Olajat, amivel eddig nem foglalkozott. Az itteni masinák gondolkodásra készítik az embert, egy-egy hiba elhárításánál. Szívesen, örömmel csinálom ha látom, hogy van értelme. Nem úgy mint...

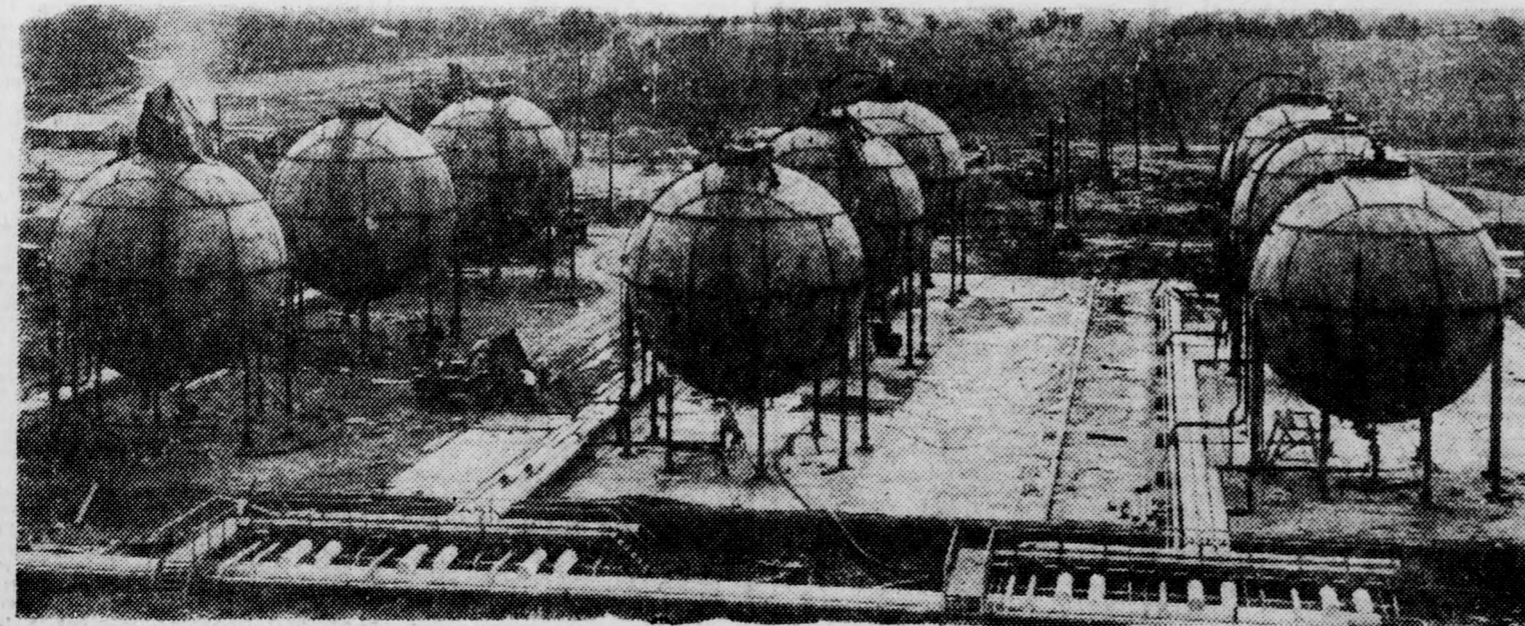
S aztán bosszankodva meséli, hogy a tervezők néha olyan terveket konstruáltak, amelyek megvalósítása bizony fontos helyzetet teremtett. Itt van például a vaskapu, amit most szerel. Már kész volt, de szét kellett szerelni. Ugy tervezők meg, hogy egyetlen nagyobb gépkocsi sem fér be rajta.

Majd arra tereli a beszélgetést, hogy szokatlan neki Hajdúszoboszló. Ott Zalában, egy kertés házban lakott. Szabad idejében a veteményesben foglalataskodott. Unaloműzből, meg aztán megtermelt a szükséges zöldség is.

— Természetesen nincs okom panaszkodni — mondja. Nemrég költöztem új lakásba. A fő utcán az új bérházba. Egy másik bérház is ért. A bányásznanon kisfiam született. Attila. Ő is bányász gyerek lesz. Itt, Hajdúszoboszlón.

Csöcsorda — ahogy szakmai nyelven nevezik. Ide fut be a kutakból a gáz

Ezekben a gömbtartályokban tárolják a palackozásra kerülő gázt

Az üzemvezető

Olaj- és bányamérnök. Ha tározott, dinamikus ember. Azt tartják róla, fáradhatatlan. Mindene az üzem.

— Három éve, amikor idekerültem — emlékszik vissza — mindössze egy épület állt itt. Az volt az iroda, raktár, műhely. S most?

Büszkén mutatja a karcsú tornyokat, az egymásba fonódó hatalmas csőrendszert. Az ő szeme láttára, segítségével épült fel. Sok ünnepnapjába, átvirrasztott éjszakájába került. De megértte.

— Nemrég jártam Franciaországban, Algériában, Olaszországban — mondja — ott sem láttam különbséget. Minden megtalálható itt, amit korszerűnek neveznek. Csak az idő, az megy csigalassúsággal. Szeretném már, ha minden vezetékbe elindulna a gáz. Még néhány hét.

Az első hónapok munkája jelezt érdemel. Az üzempróbákat siker koronázta. De Megyeri György mégis türelmetlen. Mindig többet, mindig jobbát szeretne adni. Azt mondják: bányász tulajdonság ez. S ő vérből bányász. Másfél évtizede tevékenykedik ebben a szakmában.

— Mire emlékszik vissza a legzivesebben?

— Az első gombnyomásra, amikor itt elhagyta a bontót az első köbméter gáz. Meg a többire, minden kis győzelemre.

Semmi mesterkétség nem érződik hangjából. Hiszen va-

Megyeri György üzemvezető

A csőszerelő

A nyomáspróbák mindig különös izgalmat jelentenek. Nem csoda, hiszen ekkor derül ki, hogy a csőszerelő milyen munkát végeztek. Ilyenkor dől el, hogy a hónapok fáradozását siker koronázza-e?

A 180 atmoszféra nyomás mindenre választ ad. Dobák János, az EM Csőszerelő Vállalat szerelője, nyugodt lélekkel állhatott a próbatétel elé. Pedig hát hibalehetőség bőven akad. Ugyanis brigádjával mintegy 70 kilométer hosszú vezeték szerelési munkálatait végezte el. Több mint kétezer kötesen, csatlakozáson szivároghat a gáz.

— Ha hanyagul dolgoztunk volna — egészíti ki. — De már a kezdet kezdetén megbeszéljük: inkább ellenőrizzünk le minden kötést, hegesztést, ha kell ötször is, de szegyet ne valljunk.

Nem is vallottak. Nem volt fennakadás sehol. A fél éves határidő rövidítéséhez Dobák Jánosék is hozzájárultak. Az ő szorgalmuknak is köszönhető, hogy júliusban megindult az üzemi próba. A csőszerelő kollektívát Dobák János irányította.

— Nem kellett itt különösebb irányítás — mondja. — Tudta mindenki a kötelességét. Sőt, gyakran azért kellett szólni, hogy letelt a munkaidő, fejezzék be. S bizony gyakran előfordult, hogy túlóra nélkül, néha egy fél műszakot is ráhúztunk. Pedig a hétfői pihenője is meg volt kurtítva.

A szombat délután és a vasárnap este az utazgatással telt el. Családja Szolnokon lakik. Oda jár haza.

— Már nem sokáig. Lassan vége itt a munkának és odébbállunk. Ilyen a mi szakmánk. Építünk, s aztán máshol kezdjük előlről. De ez a munkahely valahogy más volt, mint a többi. Sebb is, izgalmasabb is.

A távolba néz. Oda, ahol a budapesti, a miskolci, a debreceni fővezeték mar egy-másba karolnak. Mintha jel-

Dobák János csőszerelő

képeznek: ez a kombinát ilyen összefogással épült fel, Dobák és munkatársai segítségével...

lóban csatákat vívunk itt nap mint nap. Az újért, a korszerűért, a modern üzemért. S ebben a csatában ő is közketonának érzi magát. Erről tanúskodik, amikor a munkásokat, az összefogást, a lelkesedést dicsegeti. A másét, a többiekét. Pedig hát neki is volna mivel dicsekedni. Erről leginkább munkatársai beszélhetnek, akik gyakran csodálták munkabírást, szorgalmát. Például azt, hogy gyakran az éjszakába nyúló órákig hajolt a tervrajzok fölé. Egy cél vezette, gyorsan és időben felépíteni a kombinátot, megkezdeni az üzemelést.

Egyik munkatársa szakítja felbe a beszélgetést. Kimutatást hozott aláírni. Nem ő az első.

— Látja — emeli fel hangját az üzemvezető — ezt nem bírom elviselni, ezt a túlzott adminisztrációt. Megöli a munkát.

Irtja: Király Ferenc
Fényképezte: Kalmár István

HAJDÚ-BIHARI
NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztő bizottság
Főszerkesztő: Pallás Imre
Szerkesztőség: Debrecen
Tóthfalusi tér 10.
Telefon: 21-40
Kiadja a Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat
Debrecen, Tóthfalusi tér 10.
Feladás kiadó: Balogh Endréné
Telefon: 30-41
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizetési díj egy hóra 13 forint
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél
Index: 25027
Szabadság Lapnyomda Debrecen
Feladás vezető: Reményi Sándor

- Közé
- Kic
- 3 —

Debrecenben sereg után fol... kezés ebben az... van utcaie... munkálatokkal... megkezdik a v... útburkolatok... szerűsítését. A... a Vörös Had... nagylomástól... míg a villamos... re helyezik. Ez... útemben végz... útemnek megf... téri szakaszon... munkálatokra... oldása érdek... mosközlekedé... bonyolítása m... végnyokat k... tekintettel arra... sánpárok a mo... kerülnek. Szom... éjszaka az EM... Mélyépítő Váll... receni Közlek... dolgozói áthel... állomási felé m... a felső vezet... megkezdődik... irányba menő... gányának az... egészen a Béke... nap múlva teh... tól az állomási...

a szorg

Befejez

Az ideai ősz... első sikeréről... jött a hír: pént... Rákóczi Ter... ben az árpa... a buza vetés... földben van a... nyernekváló.

Ez a teljesít... magában is el... cserét érdem... kább akkor, h... tudja és megis... lven megfeszít... összefogásra... volt szükség... meljék azt a... ami az ország... pen a Rákóczi... Sokszor elm... hogy az 1965-... szelsőségeket... rásban: a sok... ta, neheztelt... majd a száraz... vetkezmenyét... ni. De leküzd... 100 hold nap... len napon, mé... nap takarított... vágta és be... átvevőállomás... rel hasonló... holdanként 5... gal.

Akikkel besz... nem győzik d... torosokat, a s... kat, akik a v... tak. Kik volt... Nem tudnak s... kítani. A v... tudása legjav... gyobb szorgal... zet. Nagy Imr... gal fogalom a... ben. Naponta... holdat vetett... gel már ott... ra, s alkonv... lágitott a refl... Sándor, Dob...